

**Amber
Grid**

AB „Amber Grid“
Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius
Tel. (8 5) 236 0855
Faks. (8 5) 236 0850
El. paštas info@ambergrid.lt
www.ambergrid.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Įmonės kodas 303090867
PVM mokėtojo kodas LT100007844014
A. s. LT71 7044 0600 0790 5969, AB SEB bankas

Valstybinė energetikos reguliavimo
taryba

GAUTA

2020-01-15 Nr. R1-608__

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai
info@vert.lt

2020-01-15 Nr. 7-291- *66*
į 2019-12-31 Nr. R2-(RPS)-3621

DĖL GAMTINIŲ DUJŲ ĮMONIŲ APSKAITOS ATSKYRIMO IR SĄNAUDŲ PASKIRSTYMO REIKALAVIMŲ APRAŠO PAKEITIMO PROJEKTO

Teikiame AB „Amber Grid“ (toliau – Bendrovė) pasiūlymus ir pastabas dėl 2019 m. gruodžio 31 d. paskelbto viešajai konsultacijai Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo (toliau – Aprašas) pakeitimo projekto (įskaitant ir dėl Aprašo nuostatų, dėl kurių viešoji konsultacija nėra vykdoma) (toliau – Aprašo projektas) (pridedama).

Atkreipiame dėmesį, kad didžiausią problematiką matome dėl Aprašo projekto 29.17 punkto (dėl nusidėvėjimo sąnaudų dalies, priskaičiuojamos nuo ilgalaikio turto vienetų vertės, sukurtos asmenų sumokėtomis lėšomis už prijungimą prie operatoriaus dujų sistemos, nepripažinimo pagrįstomis reguliuojamosios veiklos sąnaudomis). Priėmus tokį pakeitimą, visų pirma didėtų naujų vartotojų prijungimo prie dujų įmonių sistemų įmokos bei kryžminis subsidijavimas tarp dujų sistemos vartotojų.

PRIDEDAMA: AB „Amber Grid“ pasiūlymai dėl Aprašo projekto, 4 lapai.

L. e. p. generalinis direktorius

Nemunas Biknius

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

R. Kaluiniene, tel. (8 5) 232 7751, el. p.: r.kaluiniene@ambergrid.lt

AB „Amber Grid“ (toliau – Bendrovė) pasiūlymai dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo (toliau – Aprašas) projekto (toliau – Aprašo projektas)

Eil. Nr.	Aprašo projekto dalys, dėl kurių teikiama pastaba	AB „Amber Grid“ pasiūlymas
1.	Bendroji pastaba dėl Aprašo pakeitimo projekto įsigaliojimo	<p>Siekiant aiškumo, sklандаus Bendrovės 2019 m. reguliuojamosios veiklos atskaitomybės sudarymo ir audito proceso (kuris Bendrovėje, kaip, tikėtina, ir kitose dujų įmonėse, jau yra prasidėjęs), bei išvengti galimų klaidų dėl galimo reguliuojamosios veiklos atskaitomybės sudarymo ir audito proceso skuboto principų keitimo, jei šio Aprašo pakeitimas įsigaliojtu artimiausiu metu, siūlome nutarimą, kuriuo VERT tvirtins 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. O3E-464 „Dėl Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimą, papildyti nauju punktu dėl Aprašo projektu keičiamų nuostatų įsigaliojimo, nurodant, kad Aprašo pakeitimas taikomas rengiant ir teikiant 2020 metų ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių duomenis. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei minėto VERT 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimo 3.2 punkto formuluotę dėl Aprašo taikymo, naujajį siūlomą punktą nutarime siūlome formuluoti taip: „Nustatyti, kad šis nutarimas taikomas rengiant ir teikiant 2020 metų ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių duomenis. Gamtinių dujų įmonėms, kurių finansiniai metai nesutampa su kalendoriniais metais, šis nutarimas taikomas rengiant ir teikiant 2020–2021 ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių duomenis.“</p>
2.	29.17. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo ilgalaikio turto vienetų vertės, sukurtos asmenų sumokėtomis lėšomis už prijungimą prie operatoriaus dujų sistemos;	<p>Galiojancio Aprašo 29.17 punkto nuostata, nurodanti, kad draudžiama reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) priskirti: „29.17. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo ilgalaikio turto vienetų vertės, kurią vartotojas už prijungimą prie tinklų padengia 100 proc.“, yra labai svarbi prijungimo prie dujų sistemos ir susijusių su tuo įmokų skaičiavimo procesui ir dujų, kaip vieno iš energijos šaltinių, sektoriaus patrauklumui. Aprašo projektu siūloma keisti 29.17 punkto formuluotę dėl nusidėvėjimo sąnaudų dalies, priskaičiuojamos nuo ilgalaikio turto vienetų vertės, sukurtos asmenų sumokėtomis lėšomis už prijungimą prie</p>

		<p>operatoriaus dujų sistemos, nepripažinimo pagrįstomis reguliuojamosios veiklos sąnaudomis lemtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prijungimo įmokos didėjimą ir atitinkamai mažesnį prisijungimo prie dujų tinklų patrauklumą, kadangi prijungimo įmokos skaičiavimo metu (tuo atveju, kai vartotojas už prijungimą prie tinklų už savo lėšas padengia mažiau nei 100 % su prijungimu susijusių investicijų), būtų vertinamos mažesnės prognozuojamos į reguliuojamų paslaugų kainas įtraukiamos šių investicijų sukuriama ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos, kurios, pagal VERT kainodaros metodiką kartu su ROI ir yra dujų įmonės investicijų atsipirkimo šaltiniai (teigiami pinigų srautai), gaunami per reguliuojamų kainų paslaugas ir mažinantys prijungimo įmoką; - taip pat tai lemtų kryžminio subsidijavimo didinimą tarp esamų ir naujai prijungiamų dujų vartotojų, visų pirma tuo atveju, jei naujas, pvz., dujų perdavimo sistemos, naudotojas / dujų vartotojas lemtų didesnį perdavimo sistemos kainos mažėjimą dėl reikšmingų transportuojamų dujų kiekių, kadangi naujojo sistemos naudotojo / dujų vartotojo indėlio dėka atsiradęs didesnis infrastruktūros išnaudojimas mažintų naudojimosi dujų perdavimo sistema kainas visiems perdavimo paslaugų naudotojams, tačiau pačiam naujajam sistemos naudotojui / dujų vartotojui efektas būtų priešingas – tektų mokėti didesnę prijungimo įmoką; - įvertinus efektus, nurodytus aukščiau, prijungimo prie dujų sistemos ir dujų sektoriaus vystymosi procesas dėl šios nuostatos pakeitimo būtų mažiau efektyvus. <p>Įvertinant tai, kas išdėstyta, siūlome atsisakyti Aprašo 29.17 punkto pakeitimo, kuris, kaip minėta, atneštų akivaizdžiai neigiamus pokyčius.</p>
3.	Pastaba dėl Aprašo projekto 3 priedo – „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai“	Atsižvelgiant į tai, kad, remiantis Tarybos 2018 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. O3E-402 patvirtintais nusidėvėjimo normatyvais Bendrovės magistralinio dujotiekio linijinei daliai ir išcentriniam dujų kompresoriams, dujų perdavimo veikloje išcentriniam dujų kompresoriams bei kitiems technologiniams įrenginiams (išcentrinų kompresorių) taikomas 25 m. (o ne

20 m.) nusidėvėjimo normatyvas, atitinkamai siūlome patikslinti ir Aprašo projekto 3 priedo 2.2.1.1.2 eilutę taip:

„<...>

2.2.1.1.2	Kiti technologiniai įrenginiai (ašinių, išcentrinų kompresorių)	2025
-----------	---	------

<...>“

4. Pastabos dėl Aprašo projekto 4 priedo – „Gamtinių dujų įmonės pajamų ir sąnaudų ataskaita“

Atsižvelgiant į tai, kad:

- VERT 2019 m. rugsėjo 2 d. nutarimo Nr. O3E-386 patvirtintos (su vėlesniais pakeitimais) Reguluojamosios veiklos ataskaitų patikros techninės užduoties 5.1 priede (darbo užmokesčio sąnaudų suvestinėje) darbo užmokesčio sąnaudos yra būtent ir išskaidomos pirmiausia „PAREIGYBĖ / SKYRIUS / PADALINYS“ detalumu;
- Bendrovės Aprašo projekto 4 priedo II.7.1 eilutėje ir jos sudedamosiose (II.7.1.1-II.7.1.5) eilutėse (dėl darbo užmokesčio sąnaudų klasifikavimo į atskiras kategorijas pagal pareigybes) nurodyta darbo užmokesčio sąnaudų informacija (identišku detalumu) yra skelbiama viešai Bendrovės metiniuose pranešimuose, kurie išorės auditorių taip pat yra tikrinami / audituojami;

manome, kad Aprašo 4 priedo II.7.1 eilutės detalizavimas lemtų papildomą ir nepageidaujamą administracinę našą Bendrovei, nesukuriant ženklios pridėtinės vertės, todėl **siūlome** atsisakyti Aprašo 4 priedo II.7.1 eilutės detalizavimo, Aprašo 4 priedo II.7.1 sąnaudų grupę / pogrupį patikslinant taip:

”

II.7.1	Darbo užmokesčio sąnaudos
II.7.1.1	generalinis direktorius
II.7.1.2	aukščiausiojo lygio vadovai
II.7.1.3	vidurinio lygmens vadovai
II.7.1.4	ekspertai-specialistai
II.7.1.5	darbininkai

“

5.	<p>Pastaba dėl Aprašo nuostatų, dėl kurių viešoji konsultacija nėra vykdoma – dėl beviltiškų skolų sąnaudų nepripažinimo reguliuojamosios veiklos pagrįstomis sąnaudomis</p>	<p>Pagal galiojančio Aprašo nuostatas, dujų įmonei, vykdančiai sąnaudų paskirstymą, draudžiama reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių sudėtį įeina reguliuojamų kainų paslaugos (produktai), priskirti beviltiškų skolų sąnaudas (t. y. jos yra laikomos nepaskirstytinomis sąnaudomis ir nepripažįstamos pagrįstomis reguliuojamosios veiklos sąnaudomis). Atsižvelgiant į tai, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - besivystant regioninei dujų rinkai, taip pat pradėjus veikti GIPL ir potencialiai išaugus dujų tiekėjų (galimai ir mažai žinomų) skaičiui, Bendrovei rizika dėl Bendrovės valdomos dujų perdavimo sistemos naudotojų / klientų (kuriuos pasirinkti Bendrovė dėl savo veiklos specifikos iš esmės neturi galimybes) įsipareigojimų neįvykdymo galimai reikšmingai didės; - beviltiškų skolų, kaip paskirstytinų (pagrįstų ir būtinų reguliuojamai veiklai vykdyti) sąnaudų, traktavimas Bendrovei būtų reikšminga papildoma įsipareigojimų neįvykdymo rizikos valdymo priemonė, <p>siūlome galiojančio Aprašo 29.1 punktą patikslinti, numatant, kad tais atvejais, kai dujų įmonė pateikia įrodymus (pvz., kartu su reguliuojamosios veiklos ataskaitomis), kad buvo imtasi visų veiksmų skolai išieškoti, beviltiškų skolų sąnaudos yra laikomos pagrįstomis reguliuojamosios veiklos sąnaudomis, būtinomis reguliuojamai veiklai vykdyti, 29.1 punktą išdėstant, pvz., taip:</p> <p>„29.1. beviltiškas skolas (išskyrus atvejus, kai kartu su metinėmis reguliuojamosios veiklos ataskaitomis pateikiami įrodymai, kad buvo imtasi visų veiksmų skolai išieškoti), baudas, delspinigius;“.</p>
----	--	--